

Sairaalataiteen merkitys

Sairaalatekniikan päivät 9.2.2023

FM taideasiantuntija Henna Hietainen
Kuopion yliopistollinen sairaala

Sisältö

- **Miksi sairaaloissa on taidetta?**
- **Taide osana sairaalaympäristöä**
Mitä tulee ottaa huomioon ja kuinka se vaikuttaa tilaan?

Kuopion yliopistollinen sairaala, Kaarisairaala.
Jaana Partanen & Heikki Lamusuo: Evoluutio, 2014,
digipainatus lasille, teoksen pinta-ala noin 1500m².

Miksi sairaaloissa on taidetta?

”Suositukset velvoittavat maakuntia ja kuntia parantamaan taiteen ja kulttuurin saatavuutta ja saavutettavuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa.”

(Opetus- ja kulttuuriministeriö, Sosiaali- ja terveysministeriö 17.12.2018)

”Sairaaloissa ihmisiä ei eriytetä. Kulttuuri on tarjolla tasavertaisesti kaikille.”

(Kliinisen hoitotieteen professori Sanna Salanterä, Turun yliopisto)

Traumatologian osasto, potilashuone. Elin Danielson-Gambogi: Ruissalon silta, 1891, öljy kankaalle, 29x46cm. Kansallisgalleria/Ateneumin taidemuseo.

Ulla-Mari Lindström: Jänö piilossa, seinämaalaus, 2018. Lasten päivystyksen odotustila.

Miksi sairaaloissa on taidetta?

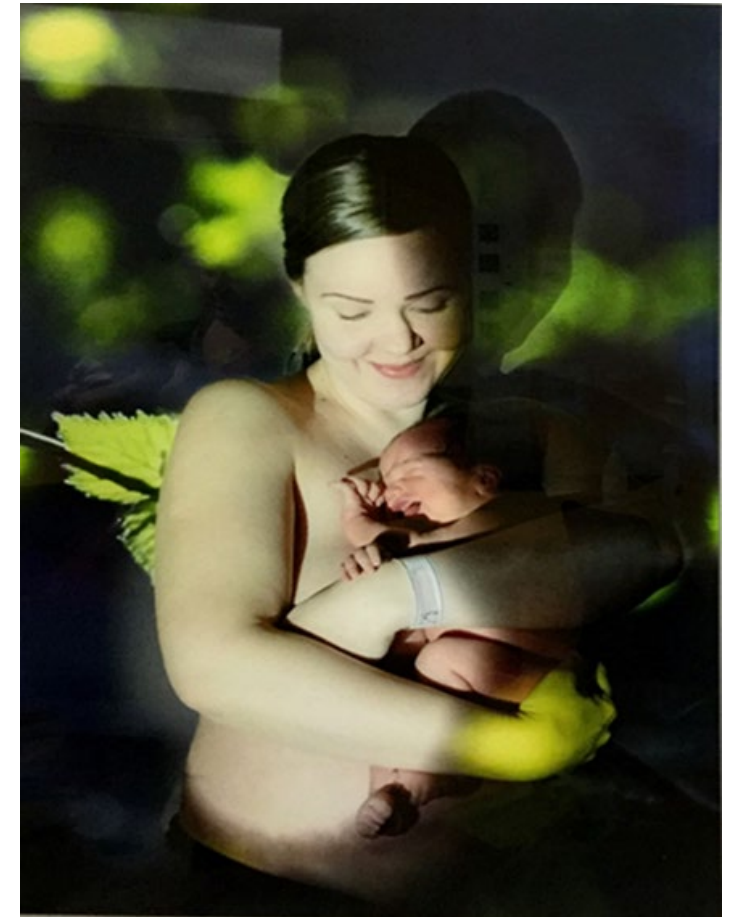
Taiteiden käyttöä ja taiteen merkitystä osana hoito- ja hoivatyötä sekä perusterveydenhuoltoa on **tutkittu*** kansainvälisesti.

Taiteen ja taiteellisen toiminnan on todettu mm.

- parantavan hoitotuloksia
- tukevan hoivatyötä
- kannustavan terveyttä edistävään käyttäytymiseen
- vähentävän fyysisiä ja psykologisia oireita
- vähentävän rauhoittavien lääkkeiden ja kipu- ja unilääkkeiden tarvetta ja käyttöä.

***WHO Europe.** Fancourt & Finn, 2019.

“What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being?”

Ulla-Mari Lindström: yksityiskohta teossarjasta Suuria pieniä ihmeitä, 2019. Vastasyntyneiden teho-osasto.

Miksi sairaaloissa on taidetta?

- KYSissä toteutettiin syksyllä 2020 kysely henkilökunnalle ja keväällä 2021 asiakkaille.
- Kyselyn mukaan 91% asiakkaista ja 82% henkilökunnasta on sitä mieltä, että taide- ja kulttuuri kuuluvat sairaalaympäristöön.
- Käytävägalleriatoiminta syntyi henkilöstön toiveesta saada pitkille käytäville jotain katsottavaa.

Marlena Luukkonen: Lumetta -näyttely G1-käytävägalleriassa, 2022.

Taide osana sairaalaympäristöä

Uudisrakennushankkeet:

- ”Kaikki on mahdollista.” Mitä taide vaatii tiloilta?
- Taidenäkökulma tulisi saada rakennussuunnitelmiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, vaikka se asennettaisiin viimeisten joukossa.

Peruskorjaushankkeet:

- ”Mikä on mahdollista?” Olemassa olevat rakenteet ja talotekniikka asettavat omat rajansa.

Toiminnallinen suunnittelu:

- Taide ei saa estää tai haitata sairaalan toimintoja (mm. hoitotyö, kulkuväylät, opasteet).

Turvallisuus:

- Taiteen materiaalivalinnoissa on (tilasta riippuen) huomioitava sopivuus sairaalaympäristöön (mm. hygienia, palokuorma).

Taideturvallisuus:

- Kestävyys, sijoituspaikat, koko, kiinnitys. Taiteesta tulee huolehtia myös ostamisen jälkeen (mm. konservointi, puhdistus).

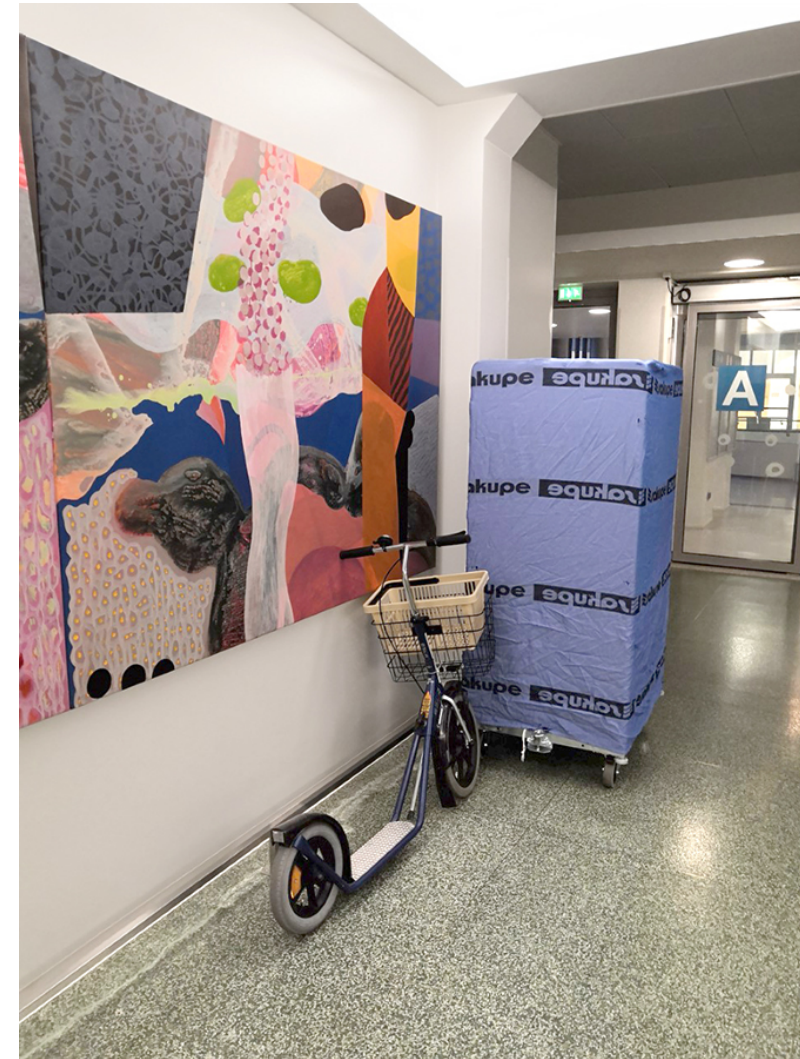
Taide osana sairaalaympäristöä

Kirsi Puonti: Ajan jäljillä, 2006.

Antti Immonen: Höyrypää, 2017.

Kari Juutilainen: Viettely, 2015. Kuva: Maarit Hakkarainen. 7

Taide osana sairaalaympäristöä

Kari Juutilainen: Pyörre vastapäivään, 2015.

**”Taiteen parissa pitkät sairaalakäytävät
voivat tuntua lyhyemmiltä, askeleet keveämmiltä ja
ajatukset positiivisemmilta.”**

FL Maarit Hakkarainen teoksessa
”Taide vanhin voitehista – kuvataidetta sairaaloissa” (2020)

Lastenkirurgian poliklinikka, toimenpidehuone. Mari Arvisen maalaus.

Kiitos!

Henna Hietainen
henna.hietainen@pshyvinvointialue.fi
044 711 3065

Neurokeskus, hoitaja-asema. Pentti Otsamo: Soutelijat, 2020.